

24 listopada 1924 r.

URZĄD PATENTOWY

COTC 57/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

№ 424.

Kl. 12 o 21.

J. D. Riedel Aktiengesellschaft,
Berlin-Britz (Niemcy).

Sposób otrzymywania dwujodku kwasu rycynostearolowego.

Zgłoszono: 28 czerwca 1920 r.

Udzielono: 9 sierpnia 1924 r.

Pierwszeństwo: 12 stycznia 1914 r. (Niemcy).

Według sposobu Arnaud i Posternack'a jod daje się łatwo przyłączyć w roztworze lodowatego kwasu octowego do kwasów szeregu $C_n H_{2n-4} O_2$; taka reakcja daje się przenieść i na kwas rycynostearolowy, jednak obecność grupy wodorotlenowej pobudza kwas rycynostearolowy do różnych reakcji pobocznych (Berichte 46, str. 2091). Z jednej strony występuje dużo smaru przy tworzeniu się ciemno-zabarwionych produktów, z drugiej strony kwas rycynostearolowy podlega acetylowaniu, dzięki czemu wytworzony dwujodek kwasu rycynostearolowego jest stale mocno zanieczyszczony przez oleiste dodatki. Występowania tych produktów pobocznych trzeba w ten sposób unikać, że kwas rycynostearolowy joduje się przy 40°, lub przy

zwykłej temperaturze, w ciągu 40 godzin (loc. cit.).

Przyłączenie jodu jest prawie ilościowe, jednakże i dwujodek otrzymany w ten sposób jest zanieczyszczony ciemnymi, lepkiemi produktami, które znacznie zmniejszają i wydajność czystego, kryształicznego dwujodku i odporność surowego dwujodku na środki rozpuszczające. W znacznie silniejszym stopniu daje się stwierdzić szkodliwy wpływ kwasu octowego, jeśli pracować według wskazanego sposobu na większą skalę.

Tymczasem stwierdzono, że można uniknąć acetylowania i kondensacji, wywoływanej przez nadmiar kwasu octowego, już przy zwykłej temperaturze, a także i występowania wtedy szkodliwych produktów ubocznych, jeżeli jodo-

wać w wodnym roztworze kwasu octowego. Po wydzieleniu niewielkiej ilości nadmiaru jodu otrzymuje się, bez dalszej przeróbki, przez krystalizację masy reakcyjnej i strącenie ługu pokrystalicznego wodą, stały, prawie bezbarwny dwujodek, który można łatwo przekrystalizować.

Otrzymany produkt może mieć, jako taki, zastosowanie terapeutyczne.

Przykład. Rozpuszcza się przy zupełnie słabym ogrzewaniu 100 cz. kwasu rycynostearolowego w mniej więcej 250 cz. 75% kwasu octowego i dodaje od razu obliczoną ilość jodu do roztworu. Następnie wstrząsa się lub miesza mocno przy zwykłej temperaturze, dopóki wszystkie jod nie przejdzie do roztworu. Masa

reakcyjna zastyga wkrótce na kaszę krystaliczną, zadaje się taką samą objętością wody, a obecne małe ilości nadmiaru jodu wydziela się kwasem siarkawym. Powstały, prawie czysty, dwujodek kwasu rycynostearolowego odsącza się i przemycwa wodą. Preparat po jednorazowym przekrystalizowaniu jest zupełnie czysty.

Zastrzeżenie patentowe.

Sposób otrzymywania dwujodku kwasu rycynostearolowego przez działanie jodu na kwas rycynostearolowy, przy zastosowaniu kwasu octowego jako rozpuszczalnika, tem znamieny, że jodowanie odbywa się w wodnym roztworze kwasu octowego.

J. D. Riedel Aktiengesellschaft.

Zastępca: Cz. R a c z y ń s k i,
rzecznik patentowy.